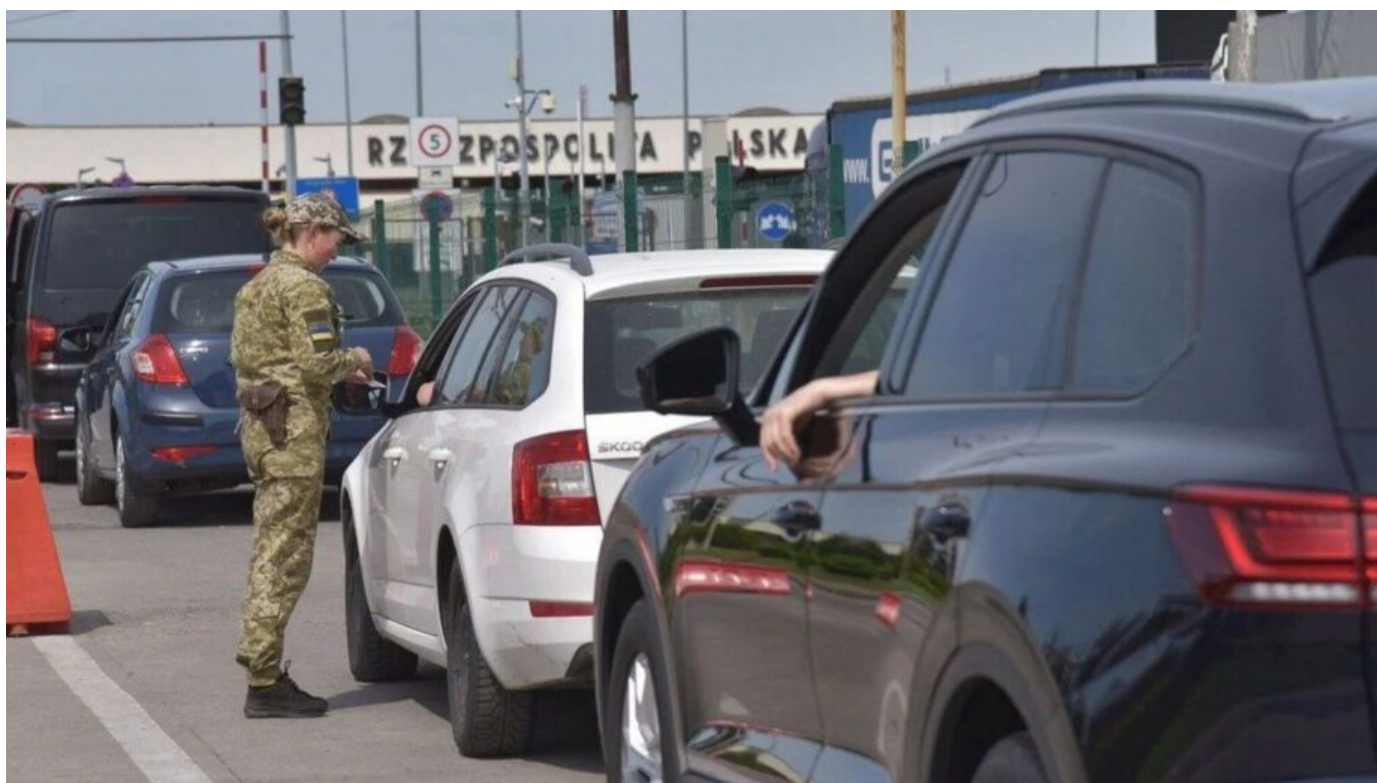

ГОЛОВНА
СУСПІЛЬСТВО

ЄС ЗМІНЮЄ ПРАВИЛА ДЛЯ ШУКАЧІВ ПРИТУЛКУ: ЯК ПРАЦЮВАТИМЕ НОВА СИСТЕМА НА КОРДОНАХ

ЄС змінює правила для шукачів притулку: як працюватиме нова система на кордонах

22:03, 12.06.26

Європейський Союз переходить до практичного впровадження нових правил у сфері міграції та притулку. Реформа Спільної європейської системи притулку, відомої як CEAS, змінить порядок перевірки людей на кордонах, розгляду заяв на міжнародний захист і розподілу відповідальності між державами-членами ЄС.

Європейський Союз запускає оновлену модель роботи з людьми, які просять міжнародного захисту. Йдеться про реформу CEAS – Спільної європейської системи притулку, яка є частиною ширшого Пакту ЄС про міграцію та притулок. Про це інформує Relocate.to.

Цей пакет правил вважають одним із наймасштабніших і найскладніших рішень у міграційній політиці Європи за останні роки. Його узгоджували після тривалих переговорів між країнами ЄС, Європейським парламентом та Єврокомісією. Тепер політичні домовленості переходять у практичну площину.

Основна мета реформи – зробити процедури притулку швидшими, посилити контроль на зовнішніх кордонах ЄС і водночас зменшити дисбаланс між країнами, які приймають найбільше шукачів захисту. Водночас правозахисні організації застерігають: нові правила можуть створити додаткові ризики для людей, які прибувають до Європи без документів або нерегулярними маршрутами.

Що таке CEAS

CEAS – це Common European Asylum System, або Спільна європейська система притулку. Вона визначає, як країни ЄС мають розглядати заяви про міжнародний захист, які права мають шукачі притулку, хто відповідає за конкретну справу та як має відбуватися повернення у разі відмови.

Ідея єдиної системи притулку в Європейському Союзі з'явилася ще наприкінці 1990-х років. Її метою було створити спільні стандарти для людей, які рятуються від війни, переслідувань або серйозної небезпеки. Тобто людина не мала б опинитися в кардинально різних умовах лише через те, до якої країни ЄС вона потрапила першою.

Втім, на практиці система працювала нерівномірно. Найбільше навантаження часто припадало на країни зовнішнього кордону Євросоюзу – зокрема Італію, Грецію, Іспанію, Мальту та Кіпр. Саме через ці держави значна частина мігрантів і шукачів притулку потрапляє до ЄС.

Водночас частина країн Центральної та Східної Європи виступала проти обов'язкових квот на прийом шукачів притулку. Через ці суперечності реформа міграційної системи ЄС роками залишалася заблокованою.

Які зміни запроваджує ЄС

Оновлені правила передбачають кілька важливих змін. Передусім на зовнішніх кордонах ЄС мають запровадити обов'язковий скринінг для людей, які прибувають без належних документів або звертаються по притулок.

Під час таких перевірок встановлюватимуть особу людини, перевірятимуть питання безпеки, стан здоров'я, реєструватимуть її дані та збиратимуть біометричну інформацію.

Окремі заяви на притулок розглядатимуть у пришвидшеному порядку безпосередньо біля кордону або у спеціальних центрах. Насамперед це може стосуватися громадян країн, заявникам з яких у ЄС часто відмовляють у міжнародному захисті.

За задумом Євросоюзу, така модель має допомогти швидше визначити, хто справді потребує захисту, а кому можуть відмовити у статусі.

Як зміниться відповідальність між країнами ЄС

Одним із ключових питань реформи є розподіл відповідальності між державами-членами.

Раніше головним принципом було правило першої країни в'їзду: саме вона, як правило, відповідає за розгляд заяви шукача притулку.

Нова система частково зберігає цей підхід, але додає механізм солідарності. Це означає, що країни ЄС мають допомагати одна одній у роботі з міграційним навантаженням.

Допомога може бути різною: прийом частини шукачів притулку, фінансова підтримка, технічна допомога або направлення персоналу для роботи з процедурами на місцях.

Що зміниться на кордонах ЄС

Найбільше нові правила відчують країни, через які люди найчастіше потрапляють до Євросоюзу. Це насамперед Греція, Італія, Іспанія, Мальта, Кіпр, а також держави на східному кордоні ЄС.

Саме там мають працювати нові процедури первинної перевірки. Людей швидше реєструватимуть, перевірятимуть їхні дані, а частину заяв розглядатимуть у прикордонному порядку.

Для країн на зовнішніх кордонах це означає як додаткові інструменти контролю, так і нове адміністративне навантаження. Адже саме вони першими мають організувати перевірки, реєстрацію та первинне опрацювання заяв.

Що буде з людьми, яким відмовлять у притулку

Окрему увагу в новій міграційній політиці ЄС приділяють поверненню людей, які не отримали міжнародного захисту. Якщо заяву відхилить, процедура повернення має запускатися швидше.

У Євросоюзі вже давно наголошують, що значна частина рішень про депортацію фактично не виконується. Люди можуть залишатися в країнах ЄС без законного статусу через проблеми з документами, відмову країни походження приймати їх назад або через тривалі юридичні процедури.

Нові правила мають зробити процес повернення більш скоординованим. Крім того, у Європі дедалі активніше обговорюють ідею так званих return hubs – центрів повернення за межами ЄС. У перспективі це може означати, що людей, яким відмовили у захисті, переміщуватимуть до третіх країн, якщо з ними будуть укладені відповідні домовленості.

Саме цей пункт реформи є одним із найбільш дискусійних. Критики побоюються, що прискорені процедури можуть обмежити доступ людей до правової допомоги та повноцінного розгляду їхніх справ.

Чи торкнуться нові правила українців

Для більшості українців, які перебувають у ЄС у межах тимчасового захисту, ці зміни не означають автоматичної втрати статусу або нової обов'язкової процедури реєстрації.

Тимчасовий захист для українців – це окремий механізм, який Європейський Союз запустив після початку повномасштабної війни. Він не є стандартною процедурою надання притулку.

Однак реформа CEAS все одно важлива для українців. По-перше, вона показує загальний напрям, у якому рухається міграційна політика ЄС. По-друге, у майбутньому частина українців може переходити з тимчасового захисту на інші правові статуси або в окремих випадках подавати заяву на міжнародний захист.

У таких ситуаціях значення матимуть як правила конкретної країни перебування, так і нова загальноєвропейська система.

Крім того, держави ЄС можуть паралельно посилювати власні міграційні процедури. Це може стосуватися перевірки документів, підтвердження місця проживання, вимог до легального статусу, працевлаштування або отримання соціальної допомоги.

Що це означає загалом

Нова міграційна система ЄС має зробити процедури більш упорядкованими та швидкими. Водночас вона посилює роль прикордонного контролю і повернення тих, кому відмовили у захисті.

Для країн Євросоюзу це спроба знайти баланс між безпекою, контролем міграції та міжнародними зобов'язаннями щодо захисту людей, які тікають від війни, переслідувань чи небезпеки.

Для шукачів притулку нові правила можуть означати швидший розгляд справ, але також і жорсткіші перевірки вже на етапі прибуття до ЄС.

Нагадаємо, Польща погоджується з можливістю запровадження обмежень у програмі тимчасового захисту для окремих категорій громадян України. Йдеться, зокрема, про чоловіків призовного віку та осіб, які могли незаконно виїхати з України під час воєнного стану.

БІЛЬШЕ НОВИН

Українцям у Польщі потрібно оновити дані PESEL: кого стосується вимога і що треба зробити

21:25, 12.06.26

Понад кілограм кокаїну з Польщі: на Львівщині засудили учасників наркогрупи

21:03, 12.06.26

Грози, град і свіже повітря: якою буде погода в Україні на вихідних 13-14 червня

20:16, 12.06.26

На Закарпатті матір засудили до 8 років тюрми за продаж двох дітей для жебракування

19:30, 12.06.26

Галущенко залишиться під вартою: ВАКС понизив заставу ексміністра

19:01, 12.06.26

Яйця в лобове скло і 198 000 доларів техніки: батько чиновниці Держгеокадастру Ястреб відповів журналістам — і отримав протокол

18:06, 12.06.26

На Тернопільщині посадовця ТЦК затримали на хабарі: обіцяв зняти чоловіка з розшуку

18:02, 12.06.26

Мінімум 30 тисяч у тилу та 300 тисяч на передовій: Зеленський заявив про нові виплати для військових

17:29, 12.06.26

На Київщині лікаря підозрюють у ненаданні допомоги 3-річному хлопчику з хімічними опіками

17:03, 12.06.26

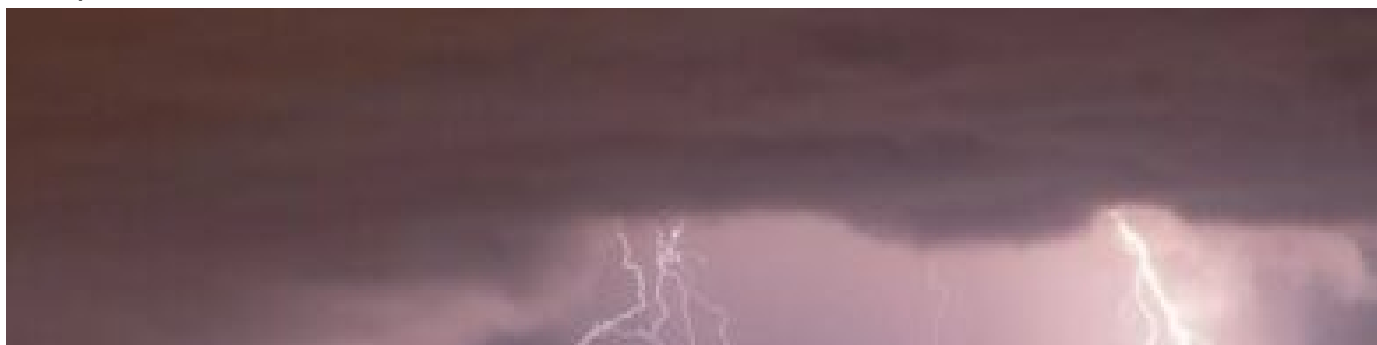
ПОПУЛЯРНІ НОВИНИ

Українцям у Польщі потрібно оновити дані PESEL: кого стосується вимога і що треба зробити
21:25, 12.06.26

Понад кілограм кокаїну з Польщі: на Львівщині засудили учасників наркогрупи
21:03, 12.06.26

Грози, град і свіже повітря: якою буде погода в Україні на вихідних 13-14 червня
20:16, 12.06.26

На Закарпатті матір засудили до 8 років тюрми за продаж двох дітей для жебракування
19:30, 12.06.26

НАРДЕП 24

НАРДЕП24 (с)

«Нардеп 24» — це сучасний інформаційний портал, який оперативно висвітлює головні події України та світу. Ми публікуємо актуальні новини політики, економіки, суспільства, міжнародних відносин та технологій, забезпечуючи читачів перевіреною та об'єктивною інформацією. Наша команда стежить за найважливішими темами 24/7, щоб ви завжди були в курсі останніх подій, аналітики та експертних думок. «Нардеп 24» — це швидкий доступ до новин, яким можна довіряти.

ВАЖЛИВЕ

РОЗСЛІДУВАННЯ

ПОЛІТИКА

ЕКОНОМІКА ТА БІЗНЕС

СУСПІЛЬСТВО

Події

Курйози

Здоров'я

Транспорт

Екологія

Точка зору

СВІТ

